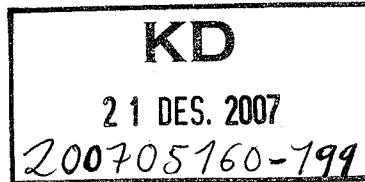

Sorum kommune
Barnehageseksjonen

Kunnskapsdepartementet
Barnehageavdelingen
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Deres ref. :
Vår ref. : 07/4469 MNICO
Dokumentnr. : 20295/07
Saksbehandler : Mona Nicolaysen
Arkivkode : A10 &13
Dato : 20.12.2007
Gradering :

HØRING OM ENDRINGER I BARNEHAGELOVEN

Med dette oversendes høringsuttalelse til endringer i barnehageloven fra Sorum kommune.
Sorum kommunestyrets vedtak i sak 89/07: Høring om endringer i barnehageloven følger vedlagt.

Med hilsen

Mona Nicolaysen
Seksjonsleder

Vedlegg:

1. Utskrift av møtebok for kommunestyresak 89/07: Høring om endring i barnehageloven
2. Saksfremlegg til Sorum kommunestyre, sak 89/07: Høring om endring i barnehageloven

UTSKRIFT AV MØTEBOK

SØRUM KOMMUNE, POSTBOKS 113, 1921 SØRUMSAND TLF 63 82 53 00

Utvalg: Kommunestyret **Møtedato:** 19.12.2007 **Arkivsaknr:** 07/4599 **Utvalgsaknr:** 89/07

Saksbehandler Mona Nicolaysen
K-kode A10 &13

HØRING OM ENDRINGER I BARNEHAGELOVEN

Behandling:

Fra oppvekstutvalget forelå slik innstilling:
O/U tar rådmannens innstilling til orientering.

Fra rådmannen forelå slik innstilling:

1. Sorum kommunestyre støtter lovfestet rett til barnehageplass når full barnehagedekning er nådd. Retten er gjeldende for barn som har fylt ett år når opptaket til barnehage skjer. Retten til barnehageplass gis innen kommunen.
2. Sorum kommunestyre ser positivt på at finansieringen av barnehagene i sin helhet legges inn i kommunenes rammetilskudd fra og med 2010. Finansieringen må bygge på prinsippet om fullfinansiering av reformen, og på et system som er nøytralt i forhold til andelen kommunale og private barnehageplasser i den enkelte kommune.
3. Sorum kommunestyre støtter en finansieringsmodell for ikke-kommunale barnehager hvor staten i lov regulerer nivået på tilskuddet.
4. Sorum kommunestyre støtter alternativet om at barnehager som etableres etter 2009, ikke vil ha en lovfestet rett til kommunalt tilskudd. Prinsippet om at kommunen gis fritt skjønnet støttes.

Repr. Arne-Rune Gjelsvik satte på vegne av FrP fram slikt alternativt forslag:

Sorum kommune mener at det viktigste for foreldre og barn er at dekning og kvalitet sikres gjennom et fritt marked for barnehageplasser. Dette sikres gjennom full likebehandling av private og offentlige plasser. Sorum kommune ønsker seg primært en stykkprisfinansiering.

Sorum kommune mener at det er uproblematisk å lovfeste rett til barnehageplass, når det er oppnådd full dekning. Det følger av barnehageavtalen (mellom AP, FrP, SV og SP), og av barnehageforliket (AP, FrP, H, KrF, SV, V og SP).

Sørum kommune mener at en overføring av barnehagefinansieringen til kommunal rammefinansiering ikke vil sikre full økonomisk likebehandling. Når rammefinansiering kobles med kommunalt skjønn, og fravær av plikt til å finansiere nye private plasser, betyr dette en grov forskjellsbehandling av private barnehageplasser.

Med en overføring av barnehagefinansieringen til rammen, vil det ikke lenger være mulig for kommunene å sikre at staten fullfinansierer sin del av barnehagereformen. Kommunene vil derfor, f.eks. i en situasjon med sterk vekst i antall barn, komme i en situasjon der de mangler penger til barnehageplasser.

Med fjerningen av rett til driftstilskudd ved bygging av nye barnehager, og at driftstilskudd kun skal gis hvis kommunen finner den nye barnehagen "nødvendig", vil selvsagt bety en fullstendig stopp i bygging av nye private barnehager som akter å ta opp konkurransen med de kommunale.

Sørum kommune mener at hvis loven blir vedtatt vil den i praksis således sørge for at alle kommunale barnehager vil bli skjermet for konkurranse, uansett om de er gode eller ikke. Foreldrenes valgmuligheter vil være taperen.

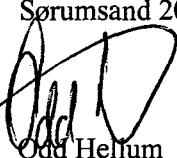
Det ble stemt alternativt:

- Forslaget fra FrP : 15 stemmer, falt.
- Rådmannens innstilling : 16 stemmer, vedtatt.

Vedtak:

1. Sørum kommunestyre støtter lovfestet rett til barnehageplass når full barnehagedekning er nådd. Retten er gjeldende for barn som har fylt ett år når opptaket til barnehage skjer. Retten til barnehageplass gis innen kommunen.
2. Sørum kommunestyre ser positivt på at finansieringen av barnehagene i sin helhet legges inn i kommunenes rammetilskudd fra og med 2010. Finansieringen må bygge på prinsippet om fullfinansiering av reformen, og på et system som er nøytralt i forhold til andelen kommunale og private barnehageplasser i den enkelte kommune.
3. Sørum kommunestyre støtter en finansieringsmodell for ikke-kommunale barnehager hvor staten i lov regulerer nivået på tilskuddet.
4. Sørum kommunestyre støtter alternativet om at barnehager som etableres etter 2009, ikke vil ha en lovfestet rett til kommunalt tilskudd. Prinsippet om at kommunen gis fritt skjønn støttes.

Sørumsand 20.12.2007

Odd Hellum
Politisk sekretær

Melding om vedtak til:

- ✓
- Seksjonsleder barnehageseksjonen for effektivering

UTSKRIFT AV MØTEBOK

SØRUM KOMMUNE, POSTBOKS 113, 1921 SØRUMSAND TLF 63 82 53 00

Utvalg:
Kommunestyret

Møtedato:
19.12.2007

Arkivsaknr:
07/4599

Utvalgsaknr:
89/07

Saksbehandler Mona Nicolaysen
K-kode A10 &13

HØRING OM ENDRINGER I BARNEHAGELOVEN

Behandling:

Fra oppvekstutvalget forelå slik innstilling:
O/U tar rådmannens innstilling til orientering.

Fra rådmannen forelå slik innstilling:

1. Sorum kommunestyre støtter lovfestet rett til barnehageplass når full barnehagedekning er nådd. Retten er gjeldende for barn som har fylt ett år når opptaket til barnehage skjer. Retten til barnehageplass gis innen kommunen.
2. Sorum kommunestyre ser positivt på at finansieringen av barnehagene i sin helhet legges inn i kommunenes rammetilskudd fra og med 2010. Finansieringen må bygge på prinsippet om fullfinansiering av reformen, og på et system som er nøytralt i forhold til andelen kommunale og private barnehageplasser i den enkelte kommune.
3. Sorum kommunestyre støtter en finansieringsmodell for ikke-kommunale barnehager hvor staten i lov regulerer nivået på tilskuddet.
4. Sorum kommunestyre støtter alternativet om at barnehager som etableres etter 2009, ikke vil ha en lovfestet rett til kommunalt tilskudd. Prinsippet om at kommunen gis fritt skjønnet støttes.

Repr. Arne-Rune Gjelsvik satte på vegne av FrP fram slikt alternativt forslag:

Sorum kommune mener at det viktigste for foreldre og barn er at dekning og kvalitet sikres gjennom et fritt marked for barnehageplasser. Dette sikres gjennom full likebehandling av private og offentlige plasser. Sorum kommune ønsker seg primært en stykkprisfinansiering.

Sorum kommune mener at det er uproblematisk å lovfeste rett til barnehageplass, når det er oppnådd full dekning. Det følger av barnehageavtalen (mellom AP, FrP, SV og SP), og av barnehageforliket (AP, FrP, H, KrF, SV, V og SP).

Saksutredning med administrasjonens innstilling:

Saksfremlegg

Arkivsak: 07/4599
Sakstittel: HØRING OM ENDRINGER I BARNEHAGELOVEN
K-kode: A10 &13
Saksbehandler: Mona Nicolaysen

Innstilling:

1. Sørums kommunestyre støtter lovfestet rett til barnehageplass når full barnehagedekning er nådd. Retten er gjeldende for barn som har fylt ett år når opptaket til barnehage skjer. Retten til barnehageplass gis innen kommunen.
2. Sørums kommunestyre ser positivt på at finansieringen av barnehagene i sin helhet legges inn i kommunenes rammetilskudd fra og med 2010. Finansieringen må bygge på prinsippet om fullfinansiering av reformen, og på et system som er nøytralt i forhold til andelen kommunale og private barnehageplasser i den enkelte kommune.
3. Sørums kommunestyre støtter en finansieringsmodell for ikke-kommunale barnehager hvor staten i lov regulerer nivået på tilskuddet.
4. Sørums kommunestyre støtter alternativet om at barnehager som etableres etter 2009, ikke vil ha en lovfestet rett til kommunalt tilskudd. Prinsippet om at kommunen gis fritt skjønn støttes.

For saker som skal videre til kommunestyret, kan innstillingsutvalgene oppnevne en saksordfører.

Som en konsekvens av regjeringens mål om full barnehagedekning er forslag til endringer i lov om barnehager med forskrifter av 17. juni 2005 nr. 64 sendt ut på høring, med høringsfrist 3. januar 2008.

Vedlegg:

1. Høringsnotat: Høring om endring i barnehageloven med høringsbrev av 31.10.2007.

Andre dokumenter, som ikke er vedlagt:

- Lov av 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager med forskrifter.

Saksutredning:

Bakgrunn for saken:

Regjeringen har som mål å innføre rett til barnehageplass og innlemme øremerkede satstilskudd til barnehager i rammetilskuddet ved full barnehagedekning.

Innføringen vil kreve lovendringer. Kunnskapsdepartementet har sendt forslag til endringer i barnehageloven på høring.

Barnehageloven av 2005 inneholder i dag ingen rett til barnehageplass for det enkelte barn/foreldre. Regjeringen ønsker å innføre lovfestet rett til barnehageplass når full barnehagedekning er nådd.

Barnehagesektoren finansieres i dag gjennom øremerkede statlige tilskudd. Ved full barnehagedekning ønsker regjeringen å innlemme statstilskudd til barnehager i rammetilskuddet til kommunen.

Høringsutkastet skisser ulike avgrensninger og problemstillinger, og ber høringsinstansene om deres vurderinger.

Saksopplysninger:

Høringsdokumentet inneholder tre hovedelementer:

- Individuell rett til barnehageplass
- Rammefinansiering
- Finansiering av ikke-kommunale / private barnehager

Individuell rett til barnehageplass:

Den individuelle retten til barnehageplass foreslås utformet omkring følgende hovedprinsipper:

- rettighetsfestes når full dekning er på plass
- gjelder barn som har fylt 1 år når opptaket til barnehagen skjer
- hovedregel: Rett til tilbud innen kommunen
- kommunen skal selv finne det reelle behovet for barnehageplasser
- interkommunalt samarbeid mulig
- rett til godkjent barnehage tilbud innenfor barnehagelovens regler
- søkers behov og ønsker skal vektlegges
- krav om minimum ett opptak i året fra og med 2009
- langsiktig mål: 2 opptak pr. år
- flere opptak eller løpende opptak vil være mulig

Vurderinger:

Lovfestet rett til barnehageplass må oppfattes som en videreføring av tidligere politiske vedtak. Til forskjell fra skolesystemet følges ikke rettigheten av en plikt til å benytte retten. Det vil derfor være usikkerhet knyttet til hvor mange som til enhver tid vil benytte seg av denne retten. Kommunen må derfor få en viss tid på seg til å tilrettelegge barnehageplasser. Høringsforslagets anbefaling om å knytte retten til ett tidspunkt pr. år og at retten begrenses til barn som har fylt ett år ved oppstart i barnehagen synes rimelig, samtidig som en ved ledighet lokalt kan velge å ha fortløpende supplerende opptak.

Høringsforslaget legger opp til at retten til barnehageplass knytter seg til kommunegrensen. Denne avgrensningen synes hensiktsmessig, da samordnet opptak bør kunne ivareta den fleksibiliteten som vil være nødvendig for å ivareta spesielle behov i søkergruppa. Minsteavstander eller plass innenfor egen skolekrets vil være svært vanskelig å praktisere, og kan føre til store og kostnadskrevede endringer for enkelte kommuner.

En viktig forutsetning for rettighetsfestingen av barnehageplass er at kommunenes planlegging må ta høyde for en viss overdekning av antall barnehageplasser. Å etablere nye plasser tar noe tid både i forhold til tilrettelegging av lokaler og rekruttering av personell. Videre vil utviklingen av maksimalprisen foreldrene skal betale, utviklingen av kontantstøtten, arbeidsinnvandringen, nedlegging av private barnehager, m.v. påvirke balansen mellom tilbud og etterspørsel etter barnehageplass i betydelig grad.

Statens overføring av ressurser til kommunene må ta høyde for den overdekning av barnehageplasser kommunene vil være avhengig av å ha til enhver tid.

Fleksibilitet i forhold til kvalitetskrav overfor bygninger og bemanning på midlertidig basis kan også være et virkemiddel for å møte svingninger i etterspørsel. En eventuell reduksjon i kvalitetskravene må vurderes i forhold til midlertidighetens varighet. Bygningens kvalitet og kravet til pedagogisk bemanning har stor betydning for kvaliteten på tilbudet til barna.

Rammefinansiering

Innlemming av statlige øremerkede barnehagetilskudd i kommunenes rammetilskudd er en stor omlegging. Øremerkede midler har så langt vært ønskelig i barnehagesektoren fordi det har vært et nasjonalt prioritert mål om å nå full barnehagedekning.

Rammefinansiering innebærer generelt at kommunen gjennom inntektssystemet får tildelt statlige rammetilskudd gjennom et system basert på objektive kriterier. Regjeringens vurdering er at det ved full dekning og rett til barnehageplass vil være riktig at kommunen får det fulle ansvaret, også det økonomiske, for å sikre oppfyllelsen av retten til barnehageplass.

Modellen for rammefinansiering vil bli omhandlet i kommuneproposisjonen for 2009. Arbeidet ses i sammenheng med nytt inntektssystem som planlegges innført fra 2009.

Det vil i denne sammenheng bli utarbeidet egne kostnadsnøkler for barnehage.

Vurderinger:

Rådmannen foreslår at Sørums kommuner slutter seg til forslaget om overgang til rammefinansiering av barnehagesektoren når full dekning er på plass.

Det er av stor betydning at dette skjer på en måte som:

- sikrer full utgiftsdekning for hver enkelt kommune
 - sikrer den enkelte kommune mulighet for å holde en viss overdekning i antall plasser
 - er nøytral med tanke på fordeling mellom kommunale barnehageplasser og plasser drevet av andre.
- Det vil være store forskjeller i andel kommunale plasser både mellom kommunene og i den enkelte kommune over tid. Markedet bør regulere balansen mellom kommunale og private barnehager og ikke finansieringsordningen fra statens side.

Finansieringsplikt for kommunen

Den frie etableringsretten for barnehager videreføres.

Departementet foreslår at kommunene kan gis en skjønsmessig adgang til å vurdere om ikke-kommunale barnehager som søker om godkjenning etter 2009, skal motta kommunalt tilskudd. Dette betyr at barnehager som etableres etter 2009, *ikke vil ha en lovfestet rett til kommunalt tilskudd.*

Departementet vurderer to alternativer for kommunalt skjønn

- fritt kommunalt skjønn
- begrenset kommunalt skjønn

Fritt kommunalt skjønn vil innebære at:

- kommunen kan si nei til enhver søknad om finansiering der barnehagen har ført til overetablering av barnehageplasser i kommunen

Begrenset kommunalt skjønn vil innebære at:

- nyetablerte barnehager gis rett til kommunalt tilskudd dersom finansieringen av barnehagen ikke vil medføre vesentlige negative følger for det øvrige barnehagetilbudet i kommunen
- kommunen må foreta en skjønsmessig vurdering av følgene av finansiering av hver enkelt barnehage

Vurderinger:

Rådmannen foreslår alternativet om fritt kommunalt skjønn. Forutsetningen for at kommunen skal kunne ivareta sin plikt knyttet til retten til barnehageplass, er at det gis myndighet til å vurdere om nye barnehager skal innvilges kommunalt tilskudd.

To alternativer for finansiering av ikke-kommunale barnehager:

Regjeringserklæringen inneholder mål som har betydning for finansieringssystemet:

- Private barnehager skal sikres en tilstrekkelig og forutsigbar finansiering.
- Kvaliteten i barnehager i forhold til innhold og bygg skal opprettholdes
- Alle barnehager skal ha realistiske driftsvilkår
- Offentlige midler brukes på en effektiv og målrettet måte
- Økt kommunalt selvstyre

Høringsdokumentet skisserer to hovedalternativer for overføring av tilskudd til ikke-kommunale / private barnehager:

Alternativ 1:

Ikke detaljerte, statlige regler for beregning av tilskuddet

Dette alternativet:

- vil bety et kommunalt utformet regelverk
- åpne for ulike løsninger i kommunene
- bli innført i 2010 for å gi kommunene og private eiere god tid til forberedelse

Alternativ 2:

Statlig regulering av finansieringsnivået i loven

Alternativet vil bety

- at staten regulerer nivået på tilskuddet
- krav til en gitt prosentsats av gjennomsnittlig kommunal kostnad pr. plass
- sikrer de private barnehagene en minimumsfinansiering
- sikrer likt tilskudd til alle barnehagene innad i kommunen
- at en fast prosentsats gjør det nødvendig for mange barnehager å redusere sine kostnader

Vurderinger:

Regjeringens mål er å sikre tilstrekkelig og forutsigbar finansiering av de private barnehagene.

I alternativ 1, pålegges kommunen å utarbeide lokale forskrifter om finansiering av de ikke-kommunale barnehagene. Dette vil føre til lik behandling av barnehagene innen samme kommune. Bestemmelsen vil ikke sikre at alle ikke-kommunale barnehager over hele landet behandles likt.

Alternativet pålegger kommunene å utforme egne regler som kan tilpasses ulike lokale ønsker og behov knytte til barnehagevirksomheten.

I alternativ 2 regulerer staten i lov nivået på tilskuddet. Alternativet sikrer ikke-private barnehager en minimumsfinansiering, samtidig innebærer det et ensartet prinsipp for tilskudd til ikke-kommunale barnehager.

Mulige konsekvenser ved alternativ 2:

- enklere å beregne tilskudd i forhold til dagens regelverk (tar ikke hensyn til barnehagens kostnader)
- stimulere kommunen til å effektivisere driften av egne barnehager
- noen ikke-kommunale barnehager vil ikke få dekket sine kostnader på dagens nivå

- det vil skje en omfordeling av midler fra barnehager med høye kostnader til barnehager med lave kostnader
- en fastsatt prosentprosent vil bety at mange barnehager vil være nødt til å redusere sine kostnader

Rådmannen vurderer alternativ 2, hvor staten regulerer nivået på tilskuddet som beste alternativet, da dette sikrer likebehandling av private barnehager utover egen kommune. Dette hindrer ikke kommunen i å finansiere en privat barnehage utover statlig nivå ved behov. Kommunens plikt til å oppfylle retten til barnehageplass og å forvalte kommunale ressurser effektivt vil alltid måtte ligge til grunn for kommunens vurderinger.

Forhold til eksisterende plandokumenter:

Forhold til gjeldende vedtak:

Kommende Handlingsprogram med økonomiplaner og årsbudsjett.

Bærekraftig utvikling:

Forslag til lovendringer vil sikre alle barn (som har fylt 1 år når opptaket til barnehage skjer) rett til barnehageplass.

Lovforslaget gir kommunene et helhetlig ansvar for barnehagesektoren.

Lovforslaget sikrer, innenfor visse kriterier, private barnehager rett til kommunalt tilskudd.

Bemanningskonsekvenser:

Gjeldende lov om bemanning foreslås uendret.

Uttalelse fra andre utvalg:

Skal saken før den politiske behandlingen oversendes for uttalelse til:

- Eldrerådet (ja/nei)? nei
- Rådet for funksjonshemmede (ja/nei)? nei
- Andre råd/utvalg – I tilfelle hvilke(t)? nei

Alternative løsninger:

Det innføres ikke rett til individuell barnehageplass.

Fortsette dagens ordning med øremerket statlig finansiering av barnehagesektoren.

Alternativer ved rammefinansiering:

- Begrenset kommunalt skjønn ved godkjenning av nye barnehager.
- Ikke detaljerte, statlige regler for beregning av kommunalt tilskudd til ikke-kommunale barnehager.

Vurdering:

Lovfestet rett til barnehageplass må oppfattes som en videreføring av tidligere politiske vedtak.

Sektoren vil være tjent med at rammefinansiering innføres når full barnehagedekning er oppnådd.

Kommunene har fått tilført store myndighetsoppgaver i barnehagesektoren de siste årene. Når statstilskuddet til barnehager innlemmes i rammetilskuddet, vil kommunen få et helhetlig ansvar for sektoren.

For å innfri regjeringens mål om full barnehagedekning, høy kvalitet og lav pris er det av avgjørende betydning at den statlige finansieringen er tilstrekkelig til at kommunene klarer målsettingene.

Utskrift av saken til:

- Styrene i private barnehager i Sørumsand til orientering
- Samarbeidutvalgene i kommunale barnehager i Sørumsand til orientering

Sørumsand, den 26.11.2007

Seksjonsleder: Mona Nicolaysen